

پیوست ۴

توصیه نامه نما

ضوابط هماهنگی، تداوم
وانسجام بصری نماهای شهر تهران

معاونت شهرسازی و معماری
انباردکل، پلازه مرکزی و سوبابه آسایشی

توصیه نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۱- مقدمه

ضوابط عام طراحی نما برای شهر تهران با هدف افزایش انسجام و هماهنگی نماهای شهری ارائه شده است. در تهیه این ضوابط از مصوبات شورای عالی نما و منظر، طرح تفصیلی شهر تهران، مبحث ۴، ۱۹، ۲۰ و ۲۲ مقررات ملی ساختمان، انضباط نما، نظم نما، لایحه طراحی، پایش و اجرا نماهای شهر تهران، نشریه ۷۱۴، استاندارد ۲۸۰۰، ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد دارای معلولیت جسمی و حرکتی، ساماندهی طراحی مساجد و ساختمان‌های شهرداری تهران و اصلاح نماسازی ابنیه در شهر تهران، ضوابط و شاخص‌های بازایی هویت شهرسازی و معماری اسلامی- ایرانی و نامه مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی استفاده شده است. پس از بررسی منابع مذکور توسط مشاور، وجود برخی از ضوابط در کنار مجموعه‌ی ضوابط تدوین شده، ضروری بود که با استفاده از نظرات و تعامل با کارفرما به صورت ضوابط و توصیه‌های پیشنهادی به آن‌ها اضافه شد.

ضوابط و توصیه‌های عام در مجموعه حاضر در قالب ۶ موضوع اصلی زیر ارائه شده است:

- ۱- حجم (لفاف فضایی و تخلخل حجمی جداره)
- ۲- ارکان (ارکان عمودی و افقی)
- ۳- مصالح و رنگ
- ۴- روزنه‌ها و بازوها و ورودی‌ها
- ۵- تأسیسات و الحاقات (تابلوه‌ها، جزییات تزئینی و پوشش گیاهی، سایبان، نرده و حفاظ)
- ۶- نورپردازی

معاونت شهرسازی و معماری
انبار کتب، برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۲- معرفی منابع

قوانین و دستورالعمل‌ها	شرح	مرجع تصویب
مبحث ۴ (۱۳۹۶)	مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان	وزارت راه و شهرسازی و هیئت وزیران
مبحث ۱۹ (۱۳۹۲)	مبحث نوزدهم مقررات ملی ساختمان	وزارت راه و شهرسازی و هیئت وزیران
مبحث ۲۰ (۱۳۹۶)	مبحث بیستم مقررات ملی ساختمان	وزارت راه و شهرسازی و هیئت وزیران
مبحث ۲۲ (۱۳۹۲)	مبحث بیست و دوم مقررات ملی ساختمان	وزارت راه و شهرسازی و هیئت وزیران
انضباط نما (۱۳۹۳)	راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری	معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران
نظم نما (۱۳۹۴)	راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری	معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران
راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری (۱۳۹۶)	پیوست لایحه طراحی، پایش و اجرا نماهای شهر تهران	معاونت شهرسازی و معماری شهرداری تهران
مصوبه شورایی نما و منظر (۱۳۸۷)	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
نشریه ۷۱۴ (۱۳۹۵)	دستورالعمل طراحی سازه‌ای و الزامات و ضوابط عملکردی و اجرایی نمای خارجی ساختمان‌ها	معاونت فنی و توسعه امور زیربنایی امور نظام فنی و اجرایی
استاندارد ۲۸۰۰ (۱۳۹۳)	آیین‌نامه طراحی ساختمان‌ها در برابر زلزله	وزارت راه و شهرسازی و هیئت وزیران
طرح تفصیلی شهر تهران (۱۳۹۱)	ضوابط و مقررات طرح تفصیلی جدید شهر تهران	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد دارای معلولیت جسمی و حرکتی (۱۳۹۸)	ضوابط و مقررات شهرسازی و معماری برای افراد دارای معلولیت	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
ساماندهی طراحی مساجد و ساختمان‌های شهرداری تهران و اصلاح نماسازی ابنیه در شهر تهران - مصوبه ۵۰۴ (۱۳۹۱)	مصوبه پانصد و بیست و چهارمین جلسه رسمی - علنی - عادی شورای اسلامی شهر تهران (دوره سوم) به تاریخ سه‌شنبه سوم بهمن ماه سال ۱۳۹۱	شورای اسلامی شهر تهران
ضوابط و شاخص‌های بازایی هویت شهرسازی و معماری اسلامی - ایرانی (۱۳۹۰)	-	شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
نامه مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی به شماره ۱۳۸۴۴-۹۸-۶۷ (۱۳۹۸/۷/۱۳)	-	-

معاونت شهرسازی و معماری
انبار کتب، برنامه‌ریزی و سوابق استانی

توصیه‌نامه نما

پیوست ۲

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۳- واژگان مرتبط با ضوابط نما

واژه	مرجع	تعریف
نما	مصوبه شورایعالی نما و منظر	منظور از نما، نمای شهری و در انطباق با تعریف ارائه شده در بند ۱ مصوبه ۱۳۶۹/۸/۲۸ شورایعالی شهرسازی و معماری ایران (کلیه سطوح نمایان ساختمان‌های واقع در محدوده و حریم شهرها و شهرک‌ها که از داخل معابر قابل مشاهده است؛ اعم از نمای اصلی یا نماهای جانبی) می‌باشد.
منظر شهری	مصوبه شورایعالی نما و منظر	کلیه عناصر طبیعی و مصنوع (ساختمان‌ها و الحاقات آن‌ها، مبلمان شهری، پوشش گیاهی و...) قابل مشاهده از عرصه‌های عمومی شهری شامل خیابان‌ها، میدان‌ها، گره‌ها و بهانه‌های عمومی است.
جداره	مصوبه شورایعالی نما و منظر	جداره، سطوح مربوط به دیوارهای محوطه‌هایی است که هیچ ساختمانی به صورت بلافاصله به آن ملحق نیست؛ نظیر دیوار باغات و نظایر آن.
دیوار	مبحث ۱۹	بخشی از پوسته خارجی یا داخلی غیر نورگذر ساختمان، که عمودی است، یا با زاویه بیش از ۶۰ درجه نسبت به سطح افقی قرار گرفته است.
بازشو	مبحث ۱۹	همه سطوح قابل باز شدن در پوسته ساختمان، که برای دسترسی، تأمین روشنایی، دید به خارج، خروج گاز حاصل از سوخت، تهویه و تعویض هوا ایجاد می‌گردند؛ مانند درها، پنجره‌ها و نورگیرها.
نمای شیشه‌ای	مبحث ۴	چنانچه حداقل ۶۰ درصد از پوشش نمای ساختمان از شیشه باشد، نمای شیشه‌ای محسوب می‌شود.
نمای شیشه‌ای پیوسته	مبحث ۴	به نمای شیشه‌ای اطلاق می‌شود که دارای سطوحی از شیشه باشد. به‌طوری‌که در تقسیم آن به ۲۰ مترمربع و بیشتر، جداکننده‌ای با مصالح دیگر در میان نباشد.
موقعیت آکس	راهنمای بررسی نماهای ساختمانی شهر تهران	موقعیت بناهایی که در انتهای مسیرهای مستقیم قرار گرفته‌اند و انسداد بصری ایجاد می‌کنند. این بناها به خاطر میزان عمر تماشای زیاد، اهمیت بالایی دارند.
نمای نبش یا کنج	راهنمای بررسی نماهای ساختمانی شهر تهران	به بناهایی اطلاق می‌شود که در محل تقاطع دو فضای شهری قرار گرفته‌اند. این بناها نسبت به میان‌افزاها بیشتر در معرض دید قرار دارند.
میان‌افزا	راهنمای بررسی نماهای ساختمانی	بناهای میان‌افزا، بناهایی هستند که در درون بافت موجود و در میان سایر بناها افزوده می‌شوند. بناهای میان‌افزا به علت فراوانی بیشتر در مقایسه با

معاونت شهرسازی و معماری
انبار کتب، برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

واژه	مرجع	تعریف
	شهر تهران	سایر بناها، مهم‌ترین بخش از این دسته‌بندی هستند.
طبقه	مبحث ۴	عبارت است از فضا و عناصر قرار گرفته مابین کف موردنظر و کف طبقه فوقانی.
خط بام	مبحث ۴	اصطلاحاً لبه برخورد انتهای جداره به آسمان را خط بام می‌گویند. از لحاظ بصری، خط بام نقطه رسیدن جداره به آسمان است.
سطح نورگذر	مبحث ۴	به طور کلی به سطح یا جداری اطلاق می‌شود که ضریب انتقال نور آن بزرگ‌تر از ۲۰ درصد باشد. جداره نورگذر بر دو نوع شفاف و مات است و در این مبحث پنجره‌ها، نماها و درهای خارجی شیشه‌ای، نورگیرها و مشابه آن‌ها را شامل می‌شود.
متهایی (تراس)	مبحث ۴	سطح روبازی از ساختمان که بام بخش‌هایی از طبقه زیرین آن است.
ایوان	مبحث ۴	فضایی مسقف است که از یک طرف با هوای آزاد به طور مستقیم ارتباط دارد.
بالکن	مبحث ۴	سطحی است که از دو یا سه طرف به طور مستقیم در مجاورت هوای آزاد قرار گرفته است و زیر آن به وسیله فضای بسته‌ای اشغال نگردیده باشد.
محفظه آفتاب‌گیر	مبحث ۴	فضایی نیمه‌باز که در صورت اخذ مجوز از شهرداری‌ها یا سایر مراجع صدور پروانه ساختمانی، در شرایط اقلیمی مناسب با سطوح شفاف پوشیده می‌شوند، یا از ابتدا به صورت بخشی از فضاهای اصلی ساختمان به منظور استفاده از انرژی و نور آفتاب و اجتناب از تبادل حرارت با خارج ساختمان طراحی می‌شود.
الحاقات	راهنمای بررسی نماهای ساختمانی شهر تهران	الحاقات نما، عناصری هستند که جزء طرح اولیه ابنیه نبوده و بعداً بر اثر نیاز مالک یا ساکن به مرور زمان به ساختمان الحاق شده‌اند. این عناصر می‌توانند در نماهای ساختمانی به صورت: تأسیسات ساختمانی، حفاظ‌ها، تابلوها و عناصر کاربردی و یا غیر کاربردی دیگر مطرح شوند.
تابلو	مبحث ۲۰	ابزاری برای پیام‌رسانی تصویری است. ممکن است دارای سازه یا فاقد آن بوده، به ساختمان یا دیوار الصاق شود یا روی زمین، نرده و امثال آن قرار گیرد.
تابلو معرف کاربری	مبحث ۲۰	تابلویی است که علائم آن شامل حروف، اعداد، اشکال، تصاویر، تزئینات، نمادها، یا نظایر آن‌ها باشد و به منظور پیام‌رسانی محیطی درباره‌ی معرفی کاربری در همان ملک یا ساختمان، نصب و از معبر عمومی قابل رویت باشد.

معاونت شهرسازی و معماری
انبار کتب برنامه‌ریزی و سنجش اراضی

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

واژه	مرجع	تعریف
		(مانند تابلو مغازه‌ها و ادارات و نظایر آن).
تابلوی تبلیغاتی	مبحث ۲۰	تابلویی است که اشاره به کسب خدمات یا تسهیلات و تأسیساتی می‌کند که معرف کاربری‌های موجود در محل نصب آن نباشد و یا اگر در آن محل نصب شده، از نظر مسئولان پیامی تبلیغاتی محسوب می‌شود.
علائم	مبحث ۲۰	پیام‌هایی هستند که با استفاده از رنگ، نوشتار، تصویر، نور، گفتار، صورت و حرکت، پیامی را برای آگاهی به مخاطب منتقل می‌کنند.
تابلوی نام ساختمان	مبحث ۲۰	تابلویی است دارای پیام معرفی ساختمان، در محل‌های مجاز نصب می‌شود.
تابلوهای طره	مبحث ۲۰	تابلوهایی که به صورت عمود بر نما نصب می‌گردند.
پلاک	مبحث ۲۰	تابلوهای کوچک با حداکثر مساحت تعیین شده در مبحث ۲۰ مقررات ملی ساختمان که پیام‌هایی چون معرفی کاربری‌های مستقر در بنا دارد.
واحد تصرف	مبحث ۴	محدوده‌ای مستقل از یک بنا، دارای متصرف یا متصرفاتی با مالکیت یا مجوز بهره‌برداری مشخص که به وسیله دیوارها و سقف و کف از سایر واحدهای تصرف و فضای عمومی مجزا گردیده است.
فضای اقامت	مبحث ۴	فضایی محصور برای زندگی، خواب و غذا خوردن انسان است، که به وسیله عناصر ساختمانی از جمله دیوارها، سقف و کف از سایر فضاها جدا شده و دارای نور و تهویه طبیعی و حفاظت لازم در برابر عوامل طبیعی باشد.
فضای انبار	مبحث ۴	شامل همه فضاهایی که به منظور انبار کردن کالاها و محصولات غیر خطرناک مورد استفاده قرار می‌گیرند و محل اشتغال محسوب نمی‌شوند.
توقفگاه	مبحث ۴	محل‌های توقف و نگهداری وسایل نقلیه که شامل توقفگاه‌های وسایل نقلیه در فضای باز و فضاهای توقفگاه وسایل نقلیه در ساختمان می‌شوند.
بام شیبدار	مبحث ۱۹	پوشش نهایی ساختمان که شیبی بیشتر از ۱۰ درجه و کمتر از ۶۰ درجه نسبت به سطح افقی دارد. بر روی سقف شیبدار، فضای خارج و در زیر آن، فضای کنترل‌شده یا کنترل نشده قرار دارد. اگر زاویه شیب جداره بیش از ۶۰ درجه باشد، از دید این مبحث دیوار تلقی می‌شود.
میله دستگرد	مبحث ۴	یک میله یا نرده افقی یا مایل که با مشخصاتی معین برای دست گرفتن به عنوان تکیه‌گاه یا هدایت افراد، نصب شده است.
جایگاه	مبحث ۴	فضاها و سطوحی که به منظور کمک و امداد رسانی از طریق فضاهای باز، در

معاونت شهرسازی و معماری
انبار کابل، پلازمه‌ریزی و سوانایه انسانی

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

واژه	مرجع	تعریف
امدادسانی		موارد اضطراری در نظر گرفته شده و مورد استفاده قرار می‌گیرند
مصالح غیر ریزنده	مبحث ۴	مصالحی است که اگر به هر صورت شکسته شده و یا از محل خود جدا شوند، امکان ریزش قطعات آن‌ها وجود نداشته باشد.
شیب‌راه	مبحث ۴	سطح شیب‌داری است که برای حرکت بین دو سطح دارای اختلاف ارتفاع به کار برده می‌شود.

معاونت شهرسازی و معماری
اداره کل برنامه‌ریزی و سنجش فضای شهری

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

توصیه‌ها

۱- حجم (لغاف فضایی و تخیل حجمی جداره)

توصیه	مرجع
۱- توصیه می‌شود در جداره‌های یکپارچه بدون بازشو از تمهیداتی نظیر تقسیم‌بندی‌های حجمی (قاب‌های ساکت، نوارهای حجمی و...) استفاده شود.	اداره کل معماری و ساختمان
۲- توصیه می‌شود در بناهای مسکونی و تجاری، جهت افزایش نفوذپذیری بصری، دیوارهای طبقه همکف یا حیاط به صورت متخلخل یا شفاف طراحی شود.	اداره کل معماری و ساختمان
۳- توصیه می‌شود به جز پله‌های ورودی و جعبه پله اصلی بنا، حتی‌الامکان هیچ راه پلکانی دیگری به خصوص پله‌های اضطراری در نمای اصلی طراحی نشود.	اداره کل معماری و ساختمان
۴- توصیه می‌شود فضای موردنیاز جهت خشک نمودن البسه در محدوده‌ای خارج از دید عموم پیش‌بینی شود.	الگوی راهنمای طراحی، کنترل و اجرای نماهای شهری - انضباط نما (۱۳۹۳) - ص ۹
۵- توصیه می‌شود پلان و نمای ساختمان با هم هماهنگ باشند.	اداره کل معماری و ساختمان

معاونت شهرسازی و معماری
اداره کل برنامه‌ریزی و سنجش فضای شهری

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۲- ارکان نما (ارکان افقی و عمودی)

توصیه	مرجع
۱- در بناهای میان‌افزا توصیه می‌شود طراحی نما به گونه‌ای باشد که ارکان اصلی تقسیمات افقی از جمله خط پایه، خط طبقه همکف، خطوط بدنه و همچنین خط لبه بام قابل درک باشند.	اداره کل معماری و ساختمان
۲- توصیه می‌شود در نماهای مسکونی ۴ طبقه و بیشتر، با در نظر گرفتن عرض معبر، از تأکیدات افقی در نما (در هماهنگی با جداره) جهت افزایش مقیاس انسانی استفاده شود.	اداره کل معماری و ساختمان
۳- در ساختمان‌های همکف تجاری، توصیه می‌شود تقسیم‌بندی و خطوط عمودی نمای واحد تجاری همکف از تقسیم‌بندی نمای کل ساختمان پیروی کند.	اداره کل معماری و ساختمان

معاونت شهرسازی و معماری
انباردکل، پلازه زرین و سوهانه آسانی

توصیه نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۳- مصالح و رنگ

توصیه	مرجع
۱- توصیه می‌شود از مصالح قابل شست‌وشو در طبقه همکف، به منظور حفظ و زیبایی نما استفاده شود.	الگوی راهنمای طراحی، کنترل و اجرای نماهای شهری - انضباط نما (۱۳۹۳) ص ۵
۲- توصیه می‌شود در رنگ قسمت‌های پایه، میانی و پایانی نمای ساختمان به وزن ادراکی مصالح توجه شود (برای مثال رنگ تیره در پایه، حس سنگینی و رنگ روشن در قسمت بالایی، حس سبکی را القا می‌کند).	راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری (۱۳۹۶) ۲۶-۱-۳
۳- چینش مصالح می‌تواند در نقش بام، ورودی‌ها، لبه پنجره‌ها و سایر قسمت‌هایی که می‌توان در آن تغییر مناسب ایجاد کرد، تغییر یابد. تبصره ۱: استفاده از الگوهای بومی در چینش مصالح توصیه می‌شود.	اداره کل معماری و ساختمان
۴- استفاده از رنگ‌های روشن در پشت‌بام‌ها جهت جلوگیری از ایجاد جزایر حرارتی توصیه می‌شود.	اداره کل معماری و ساختمان
۵- استفاده از بتن در نما بلامانع است (به شرط آنکه صفحات صلب با مقیاس غیرانسانی ایجاد نگردد).	راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری - نظم نما (۱۳۹۴) بخش ۳-توصیه‌ها زیر بند ۱۱
۶- در صورتی که در زمینه، مصالح و رنگی به عنوان الگوی غالب در نمای بناها دیده می‌شود، توصیه می‌شود در طراحی نما، به عنوان عنصری جهت ایجاد ریتم و هماهنگی در جداره، استفاده شود.	اداره کل معماری و ساختمان

معاونت شهرسازی و معماری
انبار کتب برنامه ریزی و سرمایه انسانی

توصیه نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۴- بازشوها و ورودی ها

توصیه	مرجع
۱- توصیه می شود محل و جهت گیری بازشوها با توجه شرایط جوی منطقه در نظر گرفته شود؛ به میزان دمای میانگین سالیانه منطقه، کج باران ها، بادهای مطلوب و نامطلوب، شدت و عمق نفوذ تابش در فصول سال، تامین تهویه طبیعی، کنترل بهتر نور و باد توجه شود.	برگرفته از راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری (۱۳۹۶) ۴-۳-۲
۲- توصیه می شود با توجه به خط مالکیت پلاک های همجوار، در صورت برهم نخوردن ریتم جداره، ورودی پیاده و ماشین از حد مالکیت عقب نشینی داشته باشد.	برگرفته از راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری (۱۳۹۶) ۷-۳-۴
۳- در کاربری هایی که مراجعه کننده زیاد دارد، در صورتی که امکان تعریف فضای ورودی وجود ندارد، توصیه می شود با تغییر نوع، رنگ و چیدمان مصالح بر درگاه ورودی تأکید شود.	اداره کل معماری و ساختمان
۴- توصیه می شود خطوط عمودی تعریف کننده فضای ورودی، از خطوط تقسیمات عمودی نما در طبقات (ایجاد شده با انواع تمهیدات طراحانه از جمله توالی عناصر فیزیکی، تزیینات، تغییر مصالح و...) تبعیت کنند.	اداره کل معماری و ساختمان

معاونت شهرسازی و معماری
اداره کل برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۵- تأسیسات و الحاقات

توصیه	مرجع
۱- توصیه می‌شود ناودان و سایر کانال‌های تخلیه‌ی آب باران در داخل ساختمان طراحی گردند.	اداره کل معماری و ساختمان
۲- در صورت قرارگیری تأسیسات در معرض دید از معبر، توصیه می‌شود ابعاد آن متناسب با سایر اجزای نما بوده و پوشش و رنگ آن هماهنگ با دیگر قسمت‌های نما باشد.	اداره کل معماری و ساختمان
۳- توصیه می‌شود از آنتن مرکزی برای کل ساختمان استفاده شود. در غیر اینصورت آنتن در جایی نصب شود که در دید عابر پیاده از معبر مجاور ساختمان قرار نداشته باشد.	اداره کل معماری و ساختمان
۴- توصیه می‌شود مکان نصب لوله بخاری در داخل ساختمان و خروجی آن در بام پیش‌بینی شود.	اداره کل معماری و ساختمان

معاونت شهرسازی و معماری
اداره کل برنامه‌ریزی و سنجش اراضی

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۵-۱- تابلوها

مرجع	توصیه
الگوی راهنمای طراحی، کنترل و اجرای نماهای شهری - انضباط نما (۱۳۹۳) ص ۱۱	۱- توصیه می‌شود، شکل تابلوها در نمای کلیه ساختمان‌ها (خطوط زیرین و فوقانی تابلوها) با تابلوهای واحدهای مجاور هماهنگ باشد.
مبحث ۲۰ (۱۳۹۶) ۸-۱-۷-۷-۲۰	۲- استفاده از علامت و نماد کاربری (پیکتوگرام) برای کاربری‌های اضطراری و عمومی به منظور تشخیص سریع‌تر اماکن مربوط به آن‌ها توصیه می‌شود.
مبحث ۲۰ (۱۳۹۶) ۱-۱-۸-۷-۲۰	۳- توصیه می‌شود انتخاب رنگ تابلوها با توجه به ماهیت کاربری و تصرف متعلق به آن تعیین شود.
اداره کل معماری و ساختمان	۴- توصیه می‌شود رنگ‌های استفاده شده برای حروف روی تابلوها، طوری باشد که اسم و فعالیت کاربری معرفی شده خوانا و قابل تشخیص باشد.
اداره کل معماری و ساختمان	۵- توصیه می‌شود نوشته‌هایی که در طبقه اول واحد تجاری نصب می‌شوند، مستقیماً بر روی شیشه چسبانده یا بر روی کرکره چاپ شود.
اداره کل معماری و ساختمان	۶- چاپ نام و فعالیت کاربری روی قسمت جانبی سایبان واحدهای تجاری همکف مجاز است.
اداره کل معماری و ساختمان	۷- توصیه می‌شود تنظیم میزان روشنایی تابلوهای معرف کاربری، به حدی باشد که صرفاً حالت تیره‌روشن نسبت به زمینه بدهد و ایجاد خیرگی نکند.

معاونت شهرسازی و معماری
اداره کل برنامه‌ریزی و سرمایه‌انسانی

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۵-۲- جزئیات تزئینی و پوشش گیاهی

مرجع	توصیه
اداره کل معماری و ساختمان	۱- طراحی گلجای، باغچه و پیرنشین در ورودی ساختمان‌های مسکونی، توصیه می‌شود.
اداره کل معماری و ساختمان	۲- استفاده از پوشش گیاهی در جداره حیاط توصیه می‌شود.
الگوی راهنمای طراحی، کنترل و اجرای نماهای شهری - انضباط نما (۱۳۹۳) ص ۱۱	۳- استفاده از جاگلی، بام سبز و ... در لبه بالکنی‌ها و یا در مجاورت پنجره‌ها، به منظور تأمین مطلوبیت بصری در معابر، مشروط به رعایت اصول ایمنی و بهداشتی توصیه می‌شود.
الگوی راهنمای طراحی، کنترل و اجرای نماهای شهری - انضباط نما (۱۳۹۳) ص ۷	۴- توصیه می‌شود از پوشش گیاهی در سطح بام ساختمان با رعایت نکات ایمنی و جزئیات استفاده شود.

معاونت شهرسازی و معماری
اداره کل برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

۵-۳- سایبان

مرجع	توصیه
راهنمای طراحی و کنترل نماهای شهری (۱۳۹۶) ۷-۳-۲	۱- توصیه می‌شود با توجه به نمودار هندسه‌ی خورشیدی در صورت نیاز به استفاده از سایبان، پنجره‌های رو به جنوب و جنوب شرقی مجهز به سایبان افقی، پنجره‌های جبهه شمالی به سایبان قائم و پنجره‌های رو به شرق و غرب مجهز به سایبان‌های افقی و قائم باشند.
اداره کل معماری و ساختمان	۲- توصیه می‌شود رنگ سایبان‌های نمای مسکونی در یک طیف هماهنگ با سایر الحاقات نما از جمله نرده و گلجای و... باشد.
اداره کل معماری و ساختمان	۳- استفاده از لوور بر پنجره‌ها، به خصوص در نماهای جنوبی، به صورت هماهنگ با زمینه توصیه می‌شود.
اداره کل معماری و ساختمان	۴- توصیه می‌شود در قاب سایه‌بان در صورت استفاده از فلز، از آلومینیوم یا گالوانیزه استفاده شود.

معاونت شهرسازی و معماری
انبار کتب، برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

جدول الزامات نور و هوا و محدودیت‌های الزامی فضاها (مبحث ۴.۴-۶-۳-۲)

اتاق و فضای موردنظر	بیش‌بینی سطح شیشه پنجره نسبت به سطح کف			بیش‌بینی سطح شیشه پنجره نسبت به سطح کف		نسبت حداقل سطح بازشوی تهویه به سطح کف فضا	حداقل سطح بازشوی تهویه	الزامی بودن نور طبیعی	الزامی بودن تهویه طبیعی
	حداقل عرض به متر	حداقل سطح به مترمربع	حداقل ارتفاع به متر	سطح نورگذر در یک دیوار به فاصله بیش از ۴/۵ متر از دیوار مقابل	سطح نورگذر در بیش از یک دیوار یا به فاصله کمتر از ۴/۵ متر از دیوار مقابل				
توقفگاه سواره کوچک	-	-	۲/۲۰	۱:۲۰	۱:۲۰	۱:۲۵	-	-	-
توقفگاه سواره متوسط و بزرگ	-	-	۲/۴۰	۱:۸	۱:۸		-	-	-
فضای اشتغال (اداری یا تجاری)	-	-	۲/۴۰	۱:۸	۱:۸	۱:۱۶	-	-	-
راهروهای عمومی و دسترس‌های خروج	-	-	۲/۱	۱:۲۵	۱:۲۵	۱:۲۵	۰/۹۰	-	-
راه‌پله‌ها (در هر طبقه)	-	-	-	۱:۸	۱:۸	۱:۱۶	۰/۴۵	-	-
زیرزمین‌ها	-	-	۲/۴۰	۱:۲۵	۱:۲۵	بسته به نوع استفاده		-	-
فروشگاه‌ها	-	-	۲/۴۰	۱:۸	۱:۸	بسته به اندازه و نوع استفاده		-	-
فضای اشتغال (صنعتی)	-	-	-	مقررات خاص براساس نوع کار		۱:۱۲	-	-	-
کلاس‌های درس تا متوسطه (بالای ۲۰ نفر)	-	-	۳/۰۰	۱:۵	۱:۵	۱:۱۲	-	+	+
محفظه آفتاب‌گیر	-	-	۲/۴۰	۱:۴	۱:۴	۱:۱۶	-	+	+
فضاهای جمعی (بالای ۲۰ نفر)	-	-	۳/۰۰	۱:۸	۱:۸	بسته به نوع استفاده		-	-

معاونت شهرسازی و معماری
انباردکل، پلازمهریزی و سوبایه آسانی

توصیه نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

ادامه جدول الزامات نور و هوا و محدودیت های الزامی فضاها (مبحث ۴.۴-۶-۲)

اتاق و فضای مورد نظر	الزامات حداقل فضا			بیشترین سطح شیشه پنجره نسبت به سطح کف		نسبت سطح بازسازی تهویه به سطح کف	حداقل سطح بازسازی تهویه	الزامی بودن نور طبیعی	الزامی بودن تهویه طبیعی
	حداقل عرض به متر	حداقل سطح به متر مربع	حداقل ارتفاع به متر	سطح نورگذر در یک دیوار به فاصله بیش از ۴/۵ متر از دیوار مقابل	سطح نورگذر در بیش از یک دیوار با به فاصله کمتر از ۴/۵ متر از دیوار مقابل				
فضای اقامت اصلی واحد مسکونی	۲/۷۰	۱۲/۰۰	۲/۶۰	۱:۷	۱:۸	۱:۱۶	-	+	+
فضاهای اقامت دیگر	۲/۱۵	۶/۵۰	۲/۴۰	۱:۷	۱:۸				
فضاهای متضم به فضای اصلی	-	-	۲/۴۰	۱:۷	۱:۸				
فضاهای نورگیر از محفظه آفتابگیر	۲/۱۵	۶/۵۰	۲/۴۰	۱:۴	۱:۴				
فضاهای انباری	-	-	۲/۱۰	۱:۲۵	۱:۲۵	۱:۲۵	-	-	-
آشپزخانه مسکونی	۱/۸۰	۵/۵۰	۲/۴۰	۱:۸	۱:۸	۱:۱۶	-	⊕ ⊗	⊕⊕ ⊗
آشپزخانه دیواری	-	-	۲/۴۰	۱:۸	۱:۸			⊗ ⊗	⊗⊗ ⊗
اتاق نشیمن و غذاخوری یا چند منظوره	۳/۰۰	۱۴/۵۰	۲/۶۰	۱:۷	۱:۸	۱:۱۶	-	+	+
اتاق آشپزخانه و غذا خوردن	۲/۱۵	۷/۵	۲/۴۰	۱:۷	۱:۸	۱:۱۶	-	⊕ ⊗	⊕⊕ ⊗
اتاق اقامت، بختن و غذا خوردن	۳/۰۰	۲۰	۲/۶۰	۱:۷	۱:۸	۱:۱۶	-	+	+
فضاهای بهداشتی	-	-	۲/۱۰	۱:۱۰	۱:۱۰	۱:۲۰	۱/۸	-	-

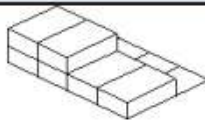
معاونت شهرسازی و معماری
انبار کتب، برنامه‌ریزی و سرمایه‌انسانی

توصیه‌نامه نما

پیوست ۴

ضوابط هماهنگی، تداوم و انسجام بصری نماهای شهر تهران

گروه‌بندی ساختمان‌ها طبق مقررات ملی ساختمان

ساختمان‌های ۱ و ۲ طبقه	
	گروه ۱: ساختمان‌های ردیفی، نیمه برونگرا، مدرن
	گروه ۲: ساختمان‌های مجزا، کوشک مانند، ویلایی، مدرن، برونگرا
	گروه ۳: ساختمان‌های ترکیبی، سنتی، درون‌گرا
	
ساختمان‌های ۳ و ۴ طبقه	
	گروه ۴: ساختمان‌های ردیفی، خانه‌های شهری نیمه برونگرا، مدرن
	گروه ۵: ساختمان‌های مجزا، خانه‌های شهری، مدرن، برونگرا
ساختمان‌های بیش از ۴ طبقه (تا ۲۳ متر ارتفاع)	
	گروه ۶: ساختمان‌های ردیفی، خانه‌های شهری، نیمه برونگرا، مدرن
	گروه ۷: ساختمان‌های مجزا، خانه‌های اطراف شهر، مدرن، برونگرا، برج
ساختمان‌های بلند	
	گروه ۸: ساختمان‌های بیش از ۲۳ متر ارتفاع